

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 12 lutego 2025 r.

znak sprawy: DSR-Vab.054.1.2025.MB

Pan

Grzegorz Płaczek

Posel na Sejm RP

Dotyczy: odpowiedzi na interwencję w sprawie zwiększenia udziału spółdzielni mieszkaniowych w programach finansowanych z Funduszy Europejskich (znak: 2025/IW011)

Szanowny Panie Pośle,

w odpowiedzi na interwencję, przedstawiam następujące informacje.

Spółdzielnie mieszkaniowe jako aktywny beneficjent funduszy europejskich.

Spółdzielnie mieszkaniowe są beneficjentem programów finansowanych z funduszy europejskich zarówno obecnej perspektywy na lata 2021-2027, jak i wcześniejszej, na lata 2014-2020.

Spółdzielnie mieszkaniowe są zarówno wskazane w programach jako potencjalni beneficjenci, jak i faktycznie korzystają z funduszy europejskich. Składają one swoje projekty do dofinansowania w prowadzonych naborach, a następnie realizują je z sukcesem i otrzymują dofinansowanie z funduszy europejskich.

Projekty te dotyczą głównie termomodernizacji budynków, a także instalacji odnawialnych źródeł energii oraz magazynów energii.

Program krajowy Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027.

W obecnej perspektywie fundusze europejskie na tego typu projekty będą dostępne w programie krajowym Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej prowadził w 2024 r. nabór wniosków, który był dedykowany przede wszystkim spółdzielniom mieszkaniowym. Dostępna pula środków wynosiła niemal 0,5 mld zł.

Przygotowana dokumentacja, wprowadzone uproszczenia, przeprowadzone szkolenie on-line, udostępnione materiały i działania informacyjne zaowocowały 118 wnioskami na kwotę ponad 0,9 mld zł, co niemal dwukrotnie przekroczyło przewidziane środki. Poza jednym przypadkiem wszystkie projekty zostały złożone przez spółdzielnie mieszkaniowe.

Zainteresowanie i liczba złożonych projektów świadczy o tym, że wymogi naboru i sposób jego prowadzenia nie stanowiły bariery dla spółdzielni mieszkaniowych w aplikowaniu o fundusze europejskie.

Programy regionalne na lata 2021-2027.

Dodatkowo wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych na renowację istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej dostępne jest w ramach trzech programów regionalnych.

Województwa kujawsko-pomorskie i śląskie przewidują wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych w miejscowościach do 10 tys. mieszkańców, a województwo podlaskie – dla spółdzielni mieszkaniowych w miejscowościach do 100 tys. mieszkańców.

Aktualne harmonogramy naborów wniosków dostępne są pod adresem:
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/skorzystaj/harmonogramy-naborow-wnioskow/harmonogramy-2021-2027/>.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

Wsparcie dla spółdzielni mieszkaniowych dostępne jest także z funduszy europejskich w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Program TERMO). Bank Gospodarstwa Krajowego prowadzi obecnie nabór wniosków, w którym udział mogą wziąć także spółdzielnie mieszkaniowe. Dostępna pula środków to ponad 1 mld zł. W ramach naboru można uzyskać wsparcie na przedsięwzięcia związane z poprawą efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych, a także związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Więcej informacji o Programie TERMO można uzyskać na dedykowanej stronie:
<https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/programy/program-termo/>. Instytucją odpowiedzialną za realizację tej inwestycji jest Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Link do aktualnego naboru projektów jest dostępny na stronie:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/nabory/b112-wymiana-zrodel-ciepla-i-poprawa-efektywnosci-energetycznej-w-budynkach-mieszkalnych-czesc-dotyczaca-budynkow-wielorodzinnych/>.

Spółdzielnie mieszkaniowe (wraz z innymi podmiotami) mogą także korzystać z preferencyjnych pożyczek na „zazielenienie” terenów miejskich, łagodzenie zmian klimatu i adaptację do nich, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów, zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej, a także rewitalizację budynków i przestrzeni miejskich. Pula środków wynosi niespełna 9 mld EUR. Nabór został uruchomiony 5 kwietnia 2024 r., ma charakter otwarty i ciągły do momentu wyczerpania alokacji.

Szczegółowe informacje w zakresie możliwości skorzystania z preferencyjnych pożyczek znajdują się pod adresem: <https://www.bgk.pl/krajowy-plan-odbudowy/b341-inwestycje-na-rzecz-kompleksowej-zielonej-transformacji-miast/>.

Podejście celowościowe, a nie podmiotowe.

Pragnę także wyjaśnić, że fundusze europejskie są kierowane na wsparcie działań, które wpisują się w realizację konkretnych celów, które sobie stawiamy jako Polska i jako cała Unia Europejska. Podmioty podejmujące działania wpisujące się w te cele mogą ubiegać się o fundusze europejskie.

Takim priorytetem jest obecnie dla nas przejście z gospodarki opartej na węglu na gospodarkę neutralną klimatycznie. Dlatego w procesie transformacji energetycznej duży nacisk kładziemy na poprawę efektywności energetycznej, szczególnie budynków. Efektem ma być mniejsze zapotrzebowanie na energię. Stając przed wyzwaniem budowy bardziej przyjaznej dla środowiska i niskoemisyjnej gospodarki kierujemy zatem fundusze europejskie na wsparcie wybranych obszarów związanych z transformacją energetyczną, w tym w zakresie poprawy efektywności energetycznej.

Nowe rozwiązania w polityce mieszkaniowej. Społeczne Agencje Najmu z dofinansowaniem unijnym.

Jednocześnie pragnę z satysfakcją poinformować o nowej inicjatywie dotyczącej rozwoju Społecznych Agencji Najmu (SAN). Ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS) przeznaczono na ten cel już 33 mln zł, pierwsze umowy zostały już podpisane. Kolejne 65 mln zł zostanie rozdysponowane w ramach nowej ogłoszonej 3 lutego br. edycji konkursu. SAN to innowacyjny instrument polityki mieszkaniowej, który łączy usługę mieszkaniową z usługą integracji społecznej i zawodowej. SANy jako podmioty powołane przez gminę, będą zarządzać mieszkaniem i wynajmować je osobom mającym trudności z opłaceniem czynszu na otwartym rynku najmu, osobom w trudniejszej sytuacji życiowej w wejściu na rynek pracy. Jednocześnie istotnym walorem tego rozwiązania jest możliwość finansowania dopłaty do czynszów dla najemców mieszkań, remontów lokali mieszkalnych, wyposażenia ich w podstawowe

umeblowanie, a także wsparcie aktywizacyjne dla osób wynajmujących mieszkania w SAN.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej wspiera również koordynację działań prowadzących do poprawienia dostępności mieszkaniowej w ramach strategicznego dokumentu, jakim jest Krajowa Polityka Miejska 2030 (KPM2030). Kluczowym celem jest kontynuacja wsparcia sektora mieszkań dostępnych, w tym promocja wspomnianych już SANów. Dbanie o rozwój sektora mieszkalnictwa dostępnego, realizowanego przez różne podmioty, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, przyczyni się do zwiększania oferty na rynkach mieszkaniowych. Ważnym zadaniem koordynowanym przez KPM2030 jest także wspieranie procesów odbudowy substancji mieszkaniowej, głównie poprzez prace termomodernizacyjne i remontowe w już istniejącym zasobie mieszkaniowym.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/